

LA OPINION

Periódico democrático

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Trimestre 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción y Administración
PLAZA DEL GANADO, 37

No se devuelven los originales

VULGARITZACIÓ CIENTÍFICA

LES MALELTIES

I

¿Qué son les malalties? La malaltia no es altre cosa que un estat transitori anormal del nostre organisme, qual estat representa un paréntesi més o menys llarg en el transcurs de la nostra vida.

Aquest desvío momentani del estat normal de salut obeeix a tantes causes, que no'ns fora possible en aquest primer article de generalització, detallar-les de una a una aquestes causes; empró d'una manera general i concreta podrém dir, que la malaltia's produeix sempre i quan l'organisme te que lluitar contra un element extrany que, ja sigui provinent del medi extern, ja sigui engendrat en la mateixa economia, l'hi es altament perjudicial. Aixís donchs, i d'una manera general també, 's pot dir qu'es la mateixa naturalesa la que constitueix l'enfermetat, per l'estat de lluita en que's veu obligada per a combatre a l'element extrany que'l provoca.

Aquest element, com hem dit, pod venir del exterior o 's pod fabricar en l'interior del organisme.

En el primer cas, hi están compresos els envenenaments de totes menes i les causes físiques i químiques que poden trastornar l'equilibri orgànic; en el segón hi van totes les malalties infeccioses conegudes i les intoxicacions originades per males costums i abusos de totes classes en el menjar y beurer.

En el grupo d'envenenaments, hi figuren no tan sols els casos d'ingestió de substancias, tals com ácit clorhídric (sal fumant), arsénic (polvos de matar rates), lleixiu, i tants i tants d'altres de tothom conegudíssims; sino que també hi entren els produïts pel tabac, l'alcohol, i molts que'l públic en general considera que no

son perjudicials per a la salut. Es, doncs, importantíssim per a conservar-la, aixís com també, un cop perduda, reconquerir-la, el tenir noció exacte d'aquestes dugues causes generals que produeixen quasi la totalitat de les enfermetats, cosa que anirém exposant en articles successius, bo i traient-ne les conseqüències o sigui els preceptes que'l bon sentit i la Ciència aconsellen, tant per lo que toca al coneixement de les pràctiques higièniques per a evitar en tot quant sigui possible el desenrotll de les enfermetats en cada hù, aixís com també les epidèmies que tant maltracten el cos social segant anyalment bon nombre de precioses vides; com per un cop declarades aquelles enfermetats i aquestes malures, tenir l'educació suficient per a seguir i practicar amb fé i constancia llurs apropiats tractaments.

Hi ha que tenir en compte, que en quasi totes les malalties (i aixó donará prova evident de l'importancia que tenen els coneixements, malgrat siguin elementals, d'aquestes materies) tenen un periodo nomenat d'*incubació*, o sigui primer periodo de desenrotll, en el qual els mals comensen a manifestar-se per petits trastorns que venen a anunciar els més importants que's presentarán, més o menys aviat, segons la classe de mal, indefectiblement. Donchs be, dintre aquest periodo es quant tenen més efecte els remeis i prescripcions higièniques ben orientades; i es deixar-se perdre una preciosa ocasió l'estar en aquets moments ab els braços plegats, puig que moltes vegades l'obrar prompte i be reporta, sino la possibilitat d'aturar el mal que amenaça (cosa que alguna vegada s'aconsegueix), quant menys l'obtenir

una notable atenuació en llurs perniciosos efectes.

No cal dir, doncs, les ventatjes que s'obtenen del coneixement racional de tots els perills que constantment ens asetjen, tenint en compte que no sols l'enfermetat es, com hem dit al començament d'aquestes ratllas, un paréntesi en nostra existencia que pot durar més o menys segons les circumstancies; sino que moltes vegades aquest mateix paréntesi s'allarga indefinidament en forma de reliquies que'ls mals sovintment deixen, endolant i dolorosament entristint nostre romiatje en aquesta vida.

CONTRASTE

Por muchas cosas que se hayan visto, siempre el observador ve alguna de nueva y rara, y generalmente cuando menos se espera (que en esto estriba la novedad y la rareza: ver la cosa cuando remotamente ni se espera ni se piensa en ella). Lo que vimos hace poco es inaudito. Has de saber, caro lector, que hasta en el templo del arte se anida el vicio en forma de juego de azar.

Pues sí; mientras se representaba en el gran Liceo la preciosa ópera del célebre maestro Saint Saens, *Sanson y Dolorida*, vimos en el interior de un palco, o sea en un antepalco, que quedaba enfrente nuestro, tres o cuatro caballeros que se estaban desplumando al poker, al bakarar o al diablo.

¿Habrás visto sarcasmo mayor?

Mientras la falange orquestal diluía en raudales de armonía la partitura de la famosa ópera; mientras la bella y es cultural soprano, Virginia Guerrini y el exquisito tenor Famadas dejaban oír sus potentes voces de oro y plata respectiva